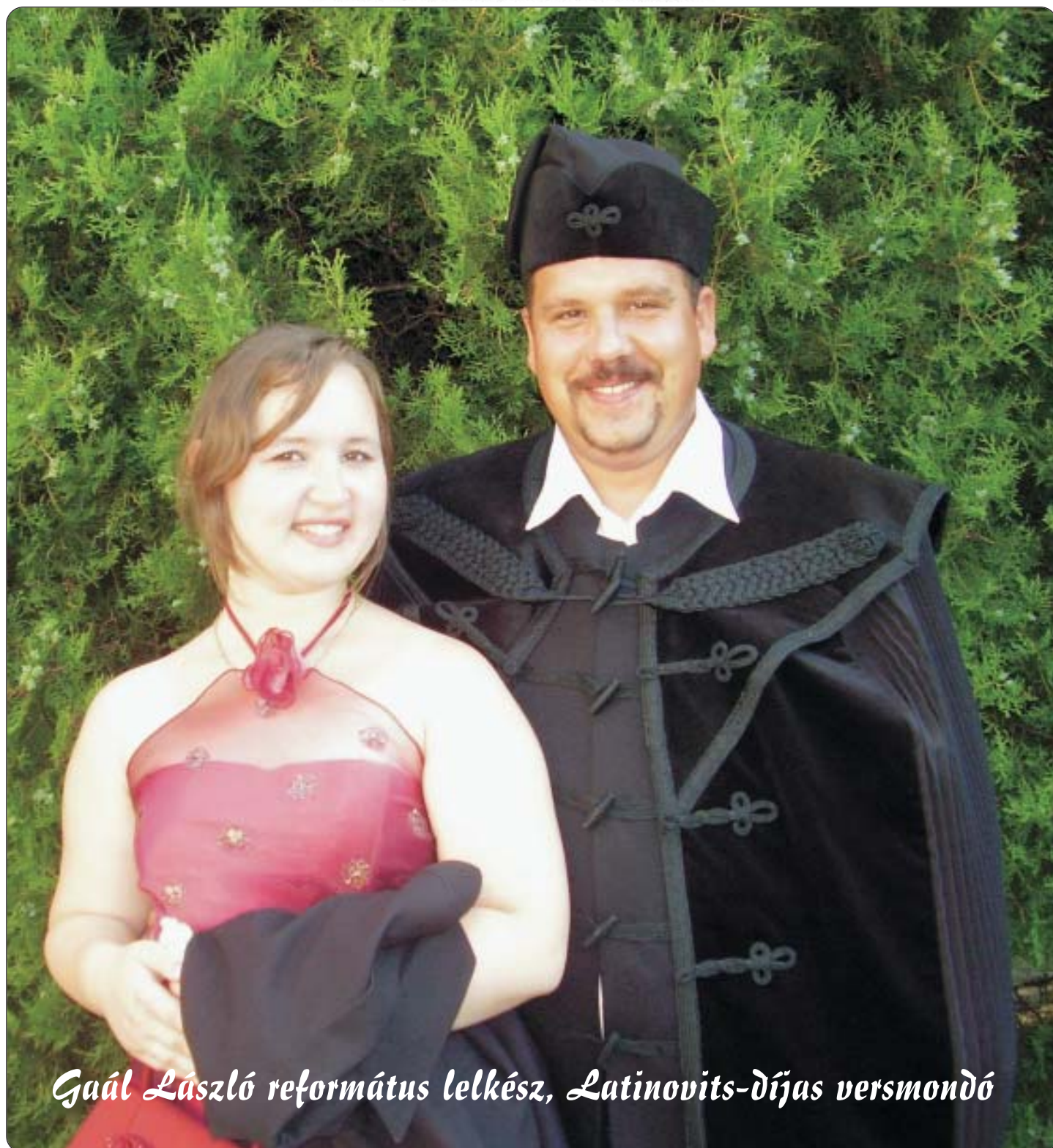

Jókarj UNOKÁI GYERMEKÚJSÁG

I/4
2009

MAGYAR-SZLOVÁK HATÁR-MENTI EGYÜTTMŰKÖDÉS KERETÉN BELÜL
* TÁMOGATJA AZ NCA NEMZETKÖZI KOLLÉGIUMA *

Gaál László református lelkész, Latinovits-díjas versmondó

Filmajánló: Markos Mikós: A komáromi fiú

Krúdy Gyula írásából készült film felettébb aktuális: október 2-án lesz 160 éve, hogy a hős komáromiak Klapka György vezetésével olyan feltételeket diktálhattak Komárom várának megadásakor, hogy az ellenség csak zöldült dühében. Erre minden komáromi, kicsi és nagy büszke lehet!

Ebbe a korba vezet el minket a film is. Ifjabb Sóhaj Pál (ah, beszélő nevek!) tizenöt éves ezreddobos megtisztelő feladatot kap parancsnokaitól: Klapka György levelét ki kell juttatnia Komáromból az oszromgyűrűn át, hogy aztán átadja Kossuth kormányzó Pest határában várakozó futárának. A dolgok azonban korántsem úgy alakulnak, ahogyan a fiú és megbízói remélni szeretnék: az idő előtt felnőni kényszerülő gyermekemberek kegyetlen leckét kapnak hitből, helytállásból, emberségből.

Impresszum:

Jókai unokái gyermekújság
Megjelenik negyedévente,
3000 példányban

Kiadó: Élettér Egyesület
2903 Komárom, Csendes u. 8.
Tel.: 06-34/526-955

E-mail: eletter@novonet.hu

Szerkesztő: Mikolasek Zsófia
Felelős szerkesztő: Monostori Éva
Felelős kiadó: Markóné Tóth Ágnes
Nyomdai előkészítés: Print Office Bt.
Nyomás: Print-Kom 2000 Kft.

Kéziratokat nem őrzünk meg
és nem küldünk vissza.

Kongó a delfin

Kongó a delfin egy víz alatti királyságban élt. Nagyon szeretett játszani. Kedvenc mulatsága mégiscsak a versenyúszás volt.

Imádott játszani a halakkal, és ez így ment 80 évig.

A király elküldte szerencsét próbálni, ami először nem igazán tetszett a delfinnek. Játék helyett, szerencsepróbálás?

Úszott, úszott, néha hajókat követett.

Am egyszer csak a part mentén lovakat pillantott meg.

Vágtattak, mint a szélvész, szél sem érhetett nyomukba. Utána a delfin, 150-el követte őket, aztán hirtelen valamibe beleütközött.

Felnézett, és egy cápát látott. Nagy, félelmetes fogakkal, csorgott a nyál a szájából.

- Hé! - mondta Kongó - Ne mutogasd a nyálas, erős fogaidat!

- De meg akarlak enni! - mondta a cápa.

- Nem érdekel, akkor is undorítóak a fogaid!

Ekkor a cápa üldözni kezdte, egészen az északi sarkig, mígnem ott helyben, azon nyomban belement egy kősziklába és beszorult.

A delfin segített neki kijutni, és attól fogva barátok lettek. Soha többé nem bántották egymást.

Molnár Dániel

Feszty Á. Ált. Isk. Dél-Komárom

Túraajánló: Komárom 1848/49-es emlékhelyei biciklivel

Biztosan tudjátok, hogy 1849. szeptember 27-én, 160 éve írta alá Klapka György a komáromi vár kapitulációját tartalmazó egyezséget. Bár ez így nagyon szomorúnak tűnik, tudnotok kell, hogy Magyarország utolsó bástyája volt Komárom, és Klapka katonái olyan vitézül harcoltak még több mint egy hónappal a világsí fegyverletétel után is, hogy ez az egyezés a legtöbb volt, mit Klapka elérhetett.

Ha van egy jó bringátok, pattanjatok fel rá, és látogassátok meg a szabadságharc emlékhelyeit. Kezdjük a túrát Észak-Komáromban. Sétáljatok el a várhoz, keressétek meg rajta az aprócska Kőszüzet, és gondolkodjatok el a rajta lévő feliraton: Nec arte, nec marte: sem csellel, sem erővel. Nem messze innen a Klapka téren tekinthetitek meg a gyönyörű Klapka-szobrot. Még mindig Észak-Komáromban, a katolikus temetőben találhatjátok meg az 1848/49-ben elesett honvédek emlékművét.

Kerekezzetek át a Dunán, tekerjétek el Herkálypusztára! Azt tanácsolom, hogy ne a főúton tegyétek ezt, a herkályi út remek terep a biciklisek számára! Herkálypusztán megtekinthetitek a fegyverszünet aláírásának emlékművét. Ezután irány az ácsi erdő (ezt a legkönnyebben a Herkály után balra induló üzemi úton tehetitek meg). A főúton kanyarodjatok balra és mintegy 1 km után fékezzetek le az 1849. július 2-i ácsi csata emlékére emelt oszlopnál. Ha érdekel, hogy mi is történt itt, olvassátok el Szinnyei József naplójegyzeteit!

Néhány száz méter után az Erdő Csárda előtt kanyarodjatok be az erdőbe, és ha fel vagytok szerelve szűnyogriasztóval, egy igazán kellemes erdei biciklitúrával zárhatjátok kirándulásotokat. Az erdei út a Vadkan tanya közelében ér a Koppányvezér útra. Innen már mindenki hazatalál, ugye?

Színházajánló: Vaskakas Bábszínház: Mesék a Broca utcából

Párizsban, a Szajna partján, a Broca utcában fura figurák élnek: Said papa a fiával és a lányával: Bachirral és Nadjával. S ott lakik velük Bigyó, a mindent látó baba, és Molette Rúzs, a vén banya.

Ha a térképen keresed a Broca utcát, biztosan nem leled. Szeretnél ott lenni?

Nem kell mást tenni, mint hinni a mesében és erősen akarni!

A Broca utcában minden van, javában áll a bál reggelig, de csak míg meglelik, míg keresik, a Broca utca csak addig létezik!

Ha meséket kerestek, melyben hihettek, találhattok ezret a győri Vaskakas Bábszínházban!

„Ami lényeges, az a szemnek láthatatlan!” Beszélgetés Gaál Lászlóval

„Az Úristen amikor reformátusnak hívott el minket, akkor jókedvében még magyarnak is teremtett bennünket!”

Ebben a lapszámunkban Gaál Lászlóval beszélgettünk, aki fiatal lelkipásztor Észak-Komárom református egyházközségében.

Vizeli Csaba.: *Mesélj az iskolás éveidről?*

Gaál László: Nagyon korán, tizennégy éves koromban elkerültem Győrbe, ahol már korán kitűnt az irodalom iránti szeretetem. Emlékszem, az ottani társaimnak szépen, lassan el kellett magyaráznom, hogy miért is tudok magyarul, miként van az, hogy mi is magyar televíziót nézünk, újságot olvasunk otthon. Ez persze nem a társaim, hanem szüleik hibája, hogy ilyen „tudatlanok” voltak. Hosszú, türelmes beszélgetések voltak, számomra pedig nagyon tanulságosak.

V.Cs.: *Tudják rólad, hogy Latinovits díjas szavaló vagy?*

G.L.: Nem sokan. Ez is Magyarországhoz kötődik. Az iskolás éveim alatt sorra nyertem a szavalóversenyeket, amelynek megkoronázása 2007-ben a Latinovits díj volt, amit elsőként vehettem át. Ez meghatározta az életemet, ugyanakkor ezzel be is fejeztem a versenyeket, a hivatalos szavalásokat. Most inkább a gyülekezet színjátzó csoportjában kamatoztatom a tudásomat.

Egyébként gyermekkoromban is keveset néztem tévét. Nekem mindig meséltek. Később pedig én olvastam már magamnak. Nagyon érdekes, hogy olvasni nagyon szerettem, ám a versek sokáig nem érintettek meg. Dél-Komáromban jártam gimnáziumba, ahol Oláh Kálmán tanár úr volt az, aki rávilágított a versek szépségére, ízére. Ő általa kezdtem foglalkozni komolyabban ezzel a műfajjal.

V.Cs.: *Hogy lett belőled lelkész?*

G.L.: Hosszú folyamat volt, míg lelkész lehettem. Első nagy álmom az volt, hogy állatorvos leszek, de kiderült nincsenek meg az adottságaim ehhez.

Közben kiderült, hogy némi színészi hajlamot örököltem, amivel élni is tudtam.

Mindezek mellett egy rendőri osztályban érettségiztem, amit egy egyéves vendéglátóipari év követett. Mindeközben felvételiztem a Színművészeti Főiskolára, majd jött egy Isteni elhívás, amit akkor még nem is értettem. Eldöntöttem teológusnak megyek. Az első három év

alatt nem is értettem igazán, mit is keresek itt. Majd a harmadik év végén megvilágosodott, s rájöttem, nem is lehetek más, mint Isten szolgálója.

Van, aki elhatározza, lelkész lesz. Nekem ez úgy jött, mint egy villámcsapás, tehát nem készültem rá.

V.Cs.: *Hogy telik egy lelkész mindennapja?*

G. L.: A lelkész napjai nagyon zsúfoltak. Ez persze nem abból áll, hogy egész nap az imádságokat mondjuk, bár természetesen ez is része.

Alapvetően a szolgálatom – nálunk nem munkának nevezzük a napi tevékenységet – idősek, betegek látogatása, különböző korosztályok biblia órái, színjátzókört alakítottunk, azt vezetem, hittan órákat tartok, különböző tábortokat szervezek. Ez kitölti a hétköznapiakat, s emellett vannak az Istentiszteletek.

V.Cs.: *A reformátusok is egyházkerületekbe tagozódnak?*

G.L.: Igen. Szlovákiában 9 egyházmege van, ebből hét magyar és két szlovák. A Komáromi Egyházmegyében püspöki káplánként tevékenykedem.

A református egyháznál nincs hierarchia, tehát, nem egymás felé, hanem egymás mellé rendelés van. Amikor valaki elvégzi a teológiát, két évig káplánként, segédlelkészként tevékenykedik. Egy újabb két éves tanulás után második lelkész vizsga, ami után választható lelkész lesz. Tehát egy gyülekezet választhatja lelkészének akár állandóra.

Az egyházmegye irányítója az esperes, az egyház irányítója pedig a püspök.

Innen látszik, hogy én még az elején taposom a lelkési hivatásom.

V.Cs.: *A lelkész életébe miként fér bele a család? Mennyire elfogadott az, hogy családja van a lelkésznek?*

G.L.: Amikor egy lelkész családról beszél, hogyan tehetné másként, ha önmagának nincs. Azt mondják, hogy a reformátusok termékenyek, tehát a lelkési családokban is gyakori a 3 vagy annál több gyermek. A gyermekek lelki gondozásához is csak akkor tudok igazán hozzászólni, ha nekem is vannak gyermekeim, én is tudom, mit gondolnak, tesznek. Ugyan ez igaz a házastársakra is.

V.Cs.: *Hogyan készülsz fel a prédikációkra? Ilyenkor előjönnek a rejtett színészi vénák is?*

G.L.: El kell adnunk az Evangéliumot. Ezt talán így kell mondani abban a világ-

ban, ahol a televízió ontja az álsztárokat, ahol a „Mónika és Győzike show” emberek ezreit vonzza a képernyő elé.

Az igazság azonban az evangéliumokon alapul. Ezt kell erősítenem, ez a szolgálatom. Valamennyi lelkésznek megvannak az erősségei. Van, aki a lelki tanításban erősebb, van, aki hitoktatásban, én kétségtelen, hogy a prédikációban.

Az előkészületem úgy kezdődik, hogy mindig előző vasárnap olvasom el azt az ígét, amivel a következő vasárnap fogok szolgálni. S egész héten gondolkozom, miként teljesíthetem mindezt a lehető legjobban.

V.Cs.: *Mennyire lehet mindig újat mondani? Az egyéniségedet is bele kell vinned a prédikációkba?*

G.L.: Mindenféleképpen kell. Úgy működik, mint a főzésnél. A pörköltet is többször készítjük el, mégis igyekszünk abba valami újdonságot, újszerűséget belevinni. Ezzel példát adunk a szomszédoknak, barátoknak, akik szintén kipróbálják, átveszik a példánkat. Így kéne, hogy működjön nálunk is. A mindennapi életünket ez kell, hogy átjárja. Nekem a mindennapokban kell példát mutatnom, az életemmel, a tevékenységemmel.

V.Cs.: *Mindezt a példát a kisebb gyermekek felé is tudod közvetíteni?*

G.L.: Az a helyzet a világban, hogy a gyerekek könnyen befolyásolhatók. Ezért veszélyes a média. Elmennek a különböző valóságshow-kba, ott kapnak tapsot. Nem bírják a lelki terhelést, elmennek a pszichológushoz, ott kapnak különböző bogycákat, ami ideiglenesen megoldja a problémákat.

Azonban csak kevesen fordulnak Istenhez. És valóban úgy vannak, hogy ami ingyen van, az nem kell. Mert Isten naponként, ingyen adja azt, amire szükségünk van. Naponként kell nekünk is hozzá fordulnunk. Este, amikor lefekszünk, csak annyit kellene mondani: Köszönöm Istenem ezt a napot. A focit. Vagy azt, ami aznap a leginkább kedves volt számunkra.

V.Cs.: *Mit jelent számodra hit?*

G.L.: Kaptam valakitől valamit, ami tulajdonképpen az élet. Egy kisfiúval utaztam egyszer egy egyházi szavalóversenyre, s akkor beszélgettünk erről a dologról. Ő tette fel nekem azt a kérdést, hogy mi van azokkal, akik nem hisznek semmiben.

(Folytatás a 12. oldalon)

Cserkészzet. Az meg mi?

Egy remek szabadidős tevékenység, 102 éves mozgalom, világméretű szervezet, nevelési módszer, vagy életforma? Szerencsére nem muszáj csak egyet választanod, hisz a cserkészzet mindezt jelenti.

Hogy ne unatkozz

A cserkészzet nem csak arról szól, hogy egy nyári táborban kint alszunk az erdőben. Az izgalmas programok végigkísérik az egész évet mindig új és új élményekkel gazdagítva mindenkit. A legkülönfélébb fogócskák csak a kezdet abban a végtelen játéktárban, amely egy cserkészre vár. Az erdőben vívott számháború, az igazi sportteljesítményt megkívánó méta, vagy a mosolyt fakasztó Puff! - csak néhány kedvenc. De a játékok mellett jut idő a hagyományok ápolására is. Népdalok csendülnek fel az esti tábortűzek körül, népi játékokra állunk körbe, és hagyományos táncokat, kézműves foglalkozásokat tanulhatsz meg. Jut idő a kreativitásod kibontakoztatására. Gyöngy, fonál, gipsz, gyurma, papír, olló és még rengeteg alapanyag vár arra, hogy valami igazán maradandót alkoss. És persze nem maradhat el a kaland sem. Üljenuba és ragadj evezőt, fogd erősen a kötelet, és már indulhat is a hegymászás, vedd fel a hátizsákad és irány akkor a túra, amire csak kedved van. Közben pedig tanulj, sajátítsd el új képességeket és köss életre szóló barátságokat.

100 születésnap után

102 évvel ezelőtt egy Lord Robert Baden-Powell nevű katonatiszt összeszedett néhány talpraesett fiút és Brownsea szigetén megrendezte az első cserkész-tábort. Az ötlet nem ekkor pattant ki Baden-Powell – cserkészek között csak Bi-Pi – fejéből. Afrikában figyelte fel a katonaság mellett segédkező fiatalok ügyességére, és úgy döntött, hogy hazatérve, Angliában próbálkozik meg a fiatalok nevelésével egy sajátos mód-

szer segítségével. 1908-ban könyvet írt Cserkészzet fiúknak címmel, és rá két évvel már a világ számos országában, köztük Magyarországon is megjelentek az első cserkészcsapatok, mindegyik a helyi sajátosságokhoz mérten felhasználva a cserkész módszereket. A lányok számára Olave Baden-Powell, az alapító felesége indította el a cserkészzetet. 1920-ban Bi-Pi javaslatára Londonban megtartották a cserkészek első világtalálkozóját a cserkészdzsemborit, amelyet azóta is négyévente megrendeznek, mindig más helyszínen. Magyarországon 1933-ban találkozott több mint 25 ezer cserkész a világ minden pontjáról. Baden-Powell egész életében segítette a cserkészmozgalmakat, 12 művet írt a cserkészetről és 1941-ben bekövetkezett haláláig volt a világ főcserkésze. Az általa alapított mozgalom fiatalok millióit segíti a felnőtté válásban.

Az Óperenciás tengeren is túl

A cserkészzet a világ második legnagyobb

szervezete, és a legnagyobb ifjúsági szervezet. 216 országban 38 millió tagja van. Csúpán a világ hat államában, Kínában, Észak-Koreában, Kubában, Mianmarban, Laoszban és Andorrában nincs cserkészszövetség, emellett azonban vannak olyan országok is, ahol több cserkészszövetség is működik, például külön fiú- és lányszövetség. Magyar cserkészszövetség nem csak az anyaországban van, hanem a Trianon után elcsatolt területek mindegyikén, de a világ egyéb országaiban is. Így létezik a három ezer tagot számláló Szlovákiai Magyar Cserkészszövetség, a Vajdasági, Kárpátaljai, Romániai Cserkészszövetség, vagy éppen a Kárpát medencén kívül élő cserkészeket tömörítő Külföldi Magyar Cserkészszövetség. A magyar cserkészszövetségek alkotják a Magyar Cserkészszövetségek Fórumát. 1922-ben alakult meg a legnagyobb szövetség a Cserkész Világszövetség (WOSM), amely a nemzetközi irányítás mellett a dzsemborik szervezését is végzi.

A világon számos híresség tette le a cserkészfogadalmat. Cserkész David Beckham angol labdarúgó, Steven Spielberg filmrendező, Michael Jordan kosárlabdázó, Bill Gates a Microsoft alapítója, Paul McCartney zenész, de Barack Obama amerikai elnök, II. Erzsébet brit királynő és I. János Károly spanyol király is. Cserkész lépett elsőként és másodikként is a holdra. Magyar cserkész fedezte fel a C-vitamint, alkotta meg a Rubik-kockát, és magyar cserkész írta meg kis Vuk kalandjait is. Ráadásul minden második cserkész élete során megment legalább egy emberi életet, igazi hőssé válva ezáltal.

Észrevétlen nevelés

Lord Robert Baden-Powell a cserkészzetet nem egyszerűen csak a szórakoztatásra szánta. Legfőbb célja az volt, hogy a cserké-

(Folytatás a következő oldalon)

Cserkészzet. Az meg mi?

(Folytatás az előző oldalról)

szet berkein belül a társadalom számára hasznos, megfelelően helytálló és önállóan dönteni képes felnőtteket neveljen fel. Ehhez dolgozta ki a cserkészmozdmozd, amely több alapon nyugszik. A cserkész-törvények a keresztény, nemzeti és közösségi értékeket helyezik előtérbe, miközben egyetlen tiltást sem fogalmaznak meg. A játszva tanulás során az ismeretek elsajátítása közvetlenül az élményszerzés közben történik meg. Fontos alappillér a kicsoportos rendszer, az őrsökben történő foglalkozás. A cserkészzet nagy hangsúlyt fektet az önnevelésre. Nincsenek általánosan kitűzött célok, ez mindig az egyéni képessé-

gekhez és tehetségekhez alakul, hogy mindenki abban bontakozhasson ki, amiben valóban jó eredményt ér el. A cserkészet-hez elválaszthatatlanul hozzátartozik a természet tisztelete. A mindennapi tevékenységek során a cserkész megtanulhat együtt élni környezetünkkel, anélkül, hogy abban maradandó károsodást okozna. Mindezek elsajátítása után pedig a vezetés oldala vár a fiatalra.

Több mint hinnéd

Láthattad, hogy a cserkészetnek több arca is van. Egyik nap a magyarság értékeinek megőrzése, míg a másikon egy izzasztó biciklitúra. Az egész mégis egy egészé áll össze. Mert a cserkészet egy életforma. Cserkészek vagyunk, akkor is, amikor nincs rajtunk az egyenruhánk, cserkészek vagyunk otthon, az iskolában, az utcán. Kapunk egy útmutatást, ami egész életünkre szól, ha elfogadjuk. Megismerünk értékeket, amelyeket érdemes magunké-
vá tennünk, és kiállni azok mellett minden körülmény között. Egy közösségbe kerülünk, egy világméretű baráti körbe, amelynek tagjaira bárhol és bármikor számíthatunk. A cserkészet egy életforma. Áldozatokkal és lemondásokkal, de élvezettel és életre szóló ajándékokkal is. Hogy megéri-e? Próbáld ki és dönts el magad!

Bodzás Gergely, Észak-Komárom

Ahol utána tudsz nézni mindennek:

A Szlovákiai Magyar Cserkészszövetség honlapja: www.szmcs.sk

A felvidéki magyar cserkészek fényképei: <http://galeria.cserkesznet.sk>

Cserkészportál: www.cserkesznet.sk

A felvidéki magyar vízcserkészek oldala: www.vizicserkesz.sk

A Magyar Cserkészszövetség honlapja: www.cserkesz.hu

A Cserkész Világszervezet (WOSM) oldala: <http://www.scout.org/>

A Cserkészlány Világszövetség (WAGGGS) oldala:

<http://www.wagggsworld.org/>

Fotók: SZMCS fotóarchív

Bérmálás Koppánmonostoron

Nem hagyományos módon, hosszú évek után először 2009 májusában Koppánmonostoron került sor a bérmálás szentségének kiszolgáltatására. Az is rendkívüli eseményhez tartozott, hogy a szentmisét nem a templomunkban, hanem annak udvarán tartottuk. Mi, bérmálkozók nagy izgalommal és lelkesedéssel vártuk május 24-ét, amikor a 10 órás szentmisén köszönhetjük dr. Pápai Lajos megyéspüspököt.

A Püspök Atya szentbeszédében arról beszélt, hogy a bérmálási szentség az, melyben a megkeresztelt ember a Szentlélek vétele által megerősödik, a hitét állhatatosan megvallja, vagyis a hite szerint él.

A hitünk szerinti élettel, áldással legyen bennünk mindaz a jó, amit keresztségünk óta szüleink, családunk, valamint az egyházközösség értünk ki.

A bevezető beszéd után plébánosunk, Pados József bemutatott bennünket, majd a Püspök Atya kiszolgáltatta a bérmálási szentséget.

A szentmise végén köszönetet mondtunk a Püspök Úrnak, ám a legnagyobb

köszönettel mégis Pados József plébánosunknak tartozunk, aki éveken keresztül idejét és energiáját szentelte felkészítésünknek. Nagyon szép ünnepi megemlékezést álmódott és tervezett meg, ami igazán egy életre szóló esemény és emlék marad Koppánmonostoron.

„Hála legyen az Úrnak, hogy lehetőséget kaptunk, hogy Fény lehettünk az éjszakában, Boldogság a szomorúságban, Hit a kételkedésben, igazi Úrnak ajánlott élettel az Ő apostolaként.”

Simon Anett

Dózsa Gy. Ált. Isk. Dél-Komárom

Jordán Anna: Karácsony a Négyyszögletű Kerek Erdőben

A Négyyszögletű Kerek Erdőben nagy pelyhekben hullott a hó. Lakói összegyűltek és megállapították, hogy valószínűleg most van karácsony, mert igazából nem tudták, hogy mikor van karácsony, csak azt, hogy akkor, amikor hull a hó.

Az erdő lakói meglepetést szerettek volna készíteni Dömdödömnek – egy gyönyörű szép karácsonyfát. Azt persze tudták, hogy Nagy Zoárd lesz a karácsonyfa, ám hogy a dísz mi legyen, azt nem tudták eldönteni sehogy semmiképp. Elsőként Bruckner Szigfrid szólalt meg:

- Az lenne a legjobb – és elkezdett felmászni a fára -, ha itt lenne egy sült virsli, ott egy szalonna – és elkezdett összevissza mutogatni -, ott egy sonkás rolád, ott egy párizsis zsömle, amott meg egy rántott hús...

- Na persze! – vágott közbe Aromo. – Nekem sokkal jobb ötletem van. – És mászott föl ő is a fára, és mutogatott, és magyarázott, mint Bruckner Szigfrid az előbb. – Oda egy lexikon, oda egy Magyar Értelmező Kéziszótár, oda pedig egy Magyar Helyesírás Szabályai... persze csak azért, hogy Dömdödöm minél pontosabban fejezhesse ki magát.

- Haha! Röhögnöm kell – mondta Vacskamati. – Azt mondtad, hogy pontosan? Na, ne röhögtesse! – És macskaüggyességgel fölmászott Nagy Zoárdra. Ő is mutogatott és magyarázott:

- Rohadt barackot teszünk a fára. Majd a szép felét fogja Dömdödöm látni, mert a rohadt felét Nagy Zoárd felé fordítjuk!

- No, abba nekem is lesz beleszólásom! – dörmögte Nagy Zoárd.

- Elég legyen! – fegyelmezte őket Maminti. – Most én jövök! – És ő is mutogatott, magyarázott, fölröppent Nagy Zoárd csúcsára, ahogy egy tündérbékahez illik. – Ott lesz egy zöld csillagos varázspálca, ott egy szívecskés varázspálca, ott egy fenyőfás va-

rázspálca, ott egy dömdödömös varázspálca. Úgyis megvan az egész készlet, akciósan vettem, kettőt fizet, egyet kap, nem sajnálom, hadd gyönyörködjön benne Dömdödöm.

- Na persze! A végén meg el lesz varázsolva MINDENKI!!! – mérgelődött Aromo.

- Most már én jövök! – mondta Ló Szerafin, és ő is röpiült, azaz mászott, mutogatott, magyarázott. – Ott lesz egy kék bögre, ott egy kék szív, Dömdödöm úgyis mindenkit szeret.

- Nem is tudom – pislogott ártatlanul Szörnyeteg Lajos -, szerintem legyenek, ha annyira ragaszkodsz a kékhez, drága Szerafin, szóval legyenek kék párnák a fán, hogy Dömdödöm nyugodtan tudjon aludni, ha elfárad fáramászás közben.

Hirtelen lépteket hallottak a befagyott tó mellől. Mikkamakka és Dömdödöm közeledett. Amikor odaértek Nagy Zoárd alá, Dömdödöm azt mondta:

- Dömdödöm döm!

- Tudjátok, mit mondott? – kérdezte Mikkamakka. – Azt, hogy soha nem látott ilyen szép karácsonyfát, hiszen a barátai a díszek rajta!

- Jé, tényleg! – nézett egymásra a fán ülve Bruckner Szigfrid, Aromo, Vacskamati, Maminti, Ló Szerafin és Szörnyeteg Lajos.

- Dömdödöm! – tette hozzá Dömdödöm.

- Most pedig azt mondta, hogy köszönöm! – fejezte be Mikkamakka.

- Ők is megtanulták szerintem, hogy jobb ajándékot kapni, mint veszekedni... Pláne rajtam! – dünyögte szuszogva Nagy Zoárd.

És ezzel kivételesen mindenki egyetértett.

Dél-Komárom, Feszty Á. Ált. Isk.

Nagy Fanni: Rovásírás versenyen voltam

Március 18-án rendezték meg Mórón a X. Kárpátaljai Rovásíró verseny területi fordulóját. Én is neveztem apukám által talált pályázatra.

Amikor elérkezett a verseny napja, izgatottan ültem be az autónkba. Mire Mórra értünk, már alig tudtam mozdulni a nagy izgalomtól. Persze közel sem volt olyan félelmetes, mint amire számítottam. Három feladatot kellett megoldanunk. Az első próbatétel során 3 mondatnyi rovással írt mondatot kellett hangosan felolvasni egy különteremben, ezt követte 10 sor rovásírás mai magyar szövegre fordítása, majd ugyancsak 10 soros szöveget kellett átformálni rovás írásjelekre. Mindezt tetézte 10 idegen szó összepárosítása a jelentésével.

A teszteket helyben ki is javították. A javítási idő alatt különböző programokat szerveztek a rendezők, amelybe mi is részt vehettünk.

Az eredményhirdetést követően ért a meglepetés. Negyedik helyezést értem el. Mivel a felsős korcsoportban indultam, sajnos, az országos fordulóra nem jutottam be, ám az eredménynek így is nagyon örültem.

Ki tudja, talán ha jövőre többet gyakorolok, talán jobb eredményt is elérhetek!

Dózsa Gy. Ált. Isk. Dél-Komárom

Az oklevél, melyet a negyedik helyért kaptam

Jordán Zsófia: Valahol Európában – Valahol Magyarországon

- Nagypám elbeszélése nyomán -

Nem voltam hős, még csak bátor sem, csak egy gyerek, aki haza akart menni.

1956-ban 14 éves voltam. Mátyásföldön, a II. Rákóczi Ferenc Katonai középiskolában az első évfolyamot végeztem. Az októberi, budapesti eseményekről csak nagyon keveset tudok, hiszen nevelő tisztjeink nem engedtek ki minket az iskolából. Nincs mit csodálkozni ezen, hiszen egyenruhát viseltünk, és az egyenruha azokban a napokban nem volt túl népszerű.

November 4-én, három óra körül, az utolsó napsütéses őszi délutánon, orosz tankok állták körbe a laktanyát, és utasították tisztjeinket, hogy egy órán belül mindenki hagyja el az épületet, különben szétlövök azt. Feljebbvalóink – Mit is tehettek volna mást? – szélnek eresztettek minket: menjen haza mindenki úgy, ahogy tud. Én, öt társammal együtt gyalog indultam a Keleti pályaudvarra. Akkor még nem tudtuk, hogy a vonatok csak elvéve közlekednek. Hiába igyekeztünk azonban, a Mexikói útnál lövéseket hallottunk, ezért visszamentünk Mátyásföldre. Pár társam bátrabb volt, de ők sem tudták, hogy a vonatok már nem közlekednek. Ennek ellenére hamarabb Komáromba értek, és elvitték szüleimnek halálhíreket:

- A többiek otthagyták a fogukat a Mexikói úti lövöldözésnél.

Az iskolába persze nem mehettünk vissza. Tanácstalanul tébláboltunk, tanakodtunk, hogy mitévők legyünk. Meglátta ezt egy bácsi, és arra az éjszakára befogadott minket. Ehettünk, alhattunk nála.

Másnap újra elindultunk. A vonatok azonban még mindig nem jártak. Mint minden kamasz, éhesek voltunk. Aközben azt tanácsolták nekünk, hogy igyekezzünk a rákosrendezői vasúti laktanyához, mert ott élelmet osztanak. Élelem persze nem volt, de sokan összegyűltünk, a legtöbben nemzetőrök voltak. Így lettem egy rövid időre én is nemzetőr. Azt a napot ott töltöttük a pályaudvaron. Mivel mindannyian éhesek voltunk, egyik társam javaslatára feltörtünk egy vagon, melyben rengeteg hordó állt – tele sós heringgel. A nemzetőr asszonyok megsütötték, és mi belakmáztunk belőle. Az éjszakát is a vagonokban töltöttük. Azt álmodtam, hogy lövik a várost. Reggelre kiderült, hogy nem álom volt.

Nemzetőrségem véget is ért, mert minden áron haza akartam jutni. Barátaimmal az újpesti utcákat járva egyszer csak egy hosszú sort pillantottunk meg: az emberek kenyérért álltak sorba. Mivel gyerekek voltunk, előre engedtek bennünket. Egyszer csak két, nálunk csak egy-két évvel idősebb fiú fordult be az utcába rohanva, karabéllyal a kezükben. Egy orosz tankot lőtték. Hogy mentsék a bőrüket, és eltűnjenek a tank elől, beálltak a kenyérért várakozó sorba. A tank felénk fordult. Mi éreztük, eljött a vég. A tank – egy végtelenül hosszú perc után – a fejünk fölé, a házba lőtt egy géppuskaszortot, aztán megfordult, és elment.

Megkaptuk a kenyeret, elindultunk a vasúti összekötő híd felé. Egy kedves arcú hölgy figyelmeztetett bennünket, hogy ne menjünk arra, mert veszélyes, lelőnek az oroszok vagy elvisznek Szibériába. Azonban bennünket csak egy gondolat hajtott – haza akartunk menni! Újpest külterületén sárgarépa földet találtunk, így volt mivel oltani szomjúságunkat, mely a sós hering óta kínozott minket. Egy répát – tartalékul – a zsebembe is bedugtam.

Elértünk a hídhöz, ahol két orosz kiskatonának őrködött. Az egyik barátom jól tudott oroszul, ezért ő beszélt velük. Amikor az oroszok megmotoztak minket, rögtön észrevették, hogy „valami” van a zsebemben. Azt hitték, hogy fegyver, így pillanatok alatt a hátamba nyomták a géppisztolyt, és felszólítottak, hogy vegyem elő, ami a zsebemben van. Amikor előhúztam a répát, nagy volt a megkönnyebbülés (Őszintén szólva, nem tudom, hogy ki félt jobban!), és az egyik katona – Hogy is mondjam szépen? – fenéken billentett, majd ránk üvöltött:

- Pásli!

Én azt hiszem, még soha olyan gyorsan nem futottam. A híd közepén megálltunk volna egy kicsit pihegni, de ott is orosz őrség volt egy géppuska mögött, és ők is ordítani és integetni kezdtek:

- Búsztrá! Búsztrá!

Futottunk hát addig, amíg csak bírtunk, aztán – már a Duna innenső, nyugati partján – pihentünk, majd hamarosan gyalogoltunk tovább.

Estefelé Pilisvörösvárra értünk, az egyik társam ott lakott, így azon az éjszakán volt fedél a fejünk fölött. Másnap pihentünk, és harmadnap már csak négyen mentünk tovább egy kis eperlekvárral a táskámban, amit az iskolatársam édesanyja dugott oda útravalóul. Nem egyedül voltunk: tele volt az országot katonákkal, menekülőkkel, kalandorokkal, kivándorolni szándékozókcal. Úgy tűnt, az egész ország nyugat felé indult. Pár kilométert egy vöröskeresztes autón is utaztunk, de Dunaalmásig tulaj-

donképpen mégis gyalog mentünk. Ott leültünk pihenni a sínek mellé, és a maradék kenyeret ettük az eperlekvárral. Ma is a számban érzem az ízet. Olyan jó volt-e, vagy csak éhes voltam? Már nem tudom.

Hirtelen egy vonat zaját hallottuk meg. Kiálltunk hát a sínek közé – lesz, ami lesz -, és a vonat megállt. Tele volt, de még éppen ráfértünk. Én Komáromban leszálltam, itt a vasutasok újabb szerelvényt állítottak össze, és hamarosan elindították társaimmal együtt Győr felé. Komáromban kijárási tilalom volt, mégis gond nélkül hazaértem. Amikor beléptem az ajtón, ott láttam a terített asztal körül két testvéremet, szüleimet, és a cimborámat, aki a halálhíreket hozta. Édesanyám elejtette a tányért, amit a kezében tartott, és némán zokogott. Azóta érzem igazán a szavak értelmét: menni, hazaérni, hiszen várnak rám.

Nem felejttem el soha a két fiút, aki behorog a kenyérért álló sorba, nem felejttem el a félelmet az orosz kiskatona szemében. Nem felejttem el a sok-sok kedves embert, aki segíteni akart pár gyereknek túlélni. Emberek voltak mindannyian. Haza akartak érni.

- Utóirat -

Négyen voltak testvérek. A legidősebb, Gyula 18, az ikrek, Béla és Sándor (nagyapám) 14, a „kicsi” Péter 12 éves volt 1956-ban.

Péter, a legkisebb, Komáromban lakott még a szüleivel. A városban, azokban az időkben talán csak egy orosz tank ment keresztül. Pétert ez az egyetlen tank – édesanyja szeme láttára – mégis majdnem elűtötte.

Béla Szegeden tanult, róla a család hetekig nem tudott semmit. Édesanyja hiába várt róla bármilyen hírt. A harcok befejeztével édesapja ment érte, ő hozta haza.

Sándor, az én nagyapám, Budapesten tanult egy katonai középiskolában. Amikor megérkeztek a városba az orosz tankok, a gyerekeket szélnek eresztették. Nagyapám gyalog jött haza, útközben sok veszélyes kalandot élt át, többször volt életveszélyben. Sietett haza, de halálhíre mégis megelőzte. Édesanyja már gyászolta, amikor hazaért.

Gyula Esztergomban dolgozott. Munkából hazafelé felszállt arra a buszra, amibe később belelőtt egy tank. Szerencsére ő akkor már nem ült a buszon. Osztálytársnője nem volt ilyen szerencsés, és a buszon vesztette életét.

A forradalom kezdetétől két hónap telt el, mire mind a négy fiút otthon tudta az édesanyjuk. Az én dédim – azt mondják – ez alatt a két hónap alatt teljesen megöszült.

Nemcsak azok voltak hősök, akik fegyvert fogtak a szabadságért, hanem azok az anyák is, akik némán és aggódva várták őket haza.

Feszty Á. Ált. Isk. – Dél-Komárom

Nálatok nőnek-e még égigérő paszulyok?

Amikor kicsi voltam, gyakran töltöttem az időt nagyszüleimnél, akik falun éltek és mezőgazdasággal foglalkoztak.

Amit ott és akkor megéltem, játék volt, gondtalan, vidám. Azóta tudom, hogy a vidám, gondtalan idő, milyen sok ismerettel, tudással gyarapította testemet, lelkemet.

Az ott élők halk szavúak, türelmesek, soha nem kapkodó emberek voltak.

Keveset beszéltek, de mindent láttak.

Embert és állatot egyaránt tiszteltek, és tisztelték a természetet is.

Például, soha nem volt szabad ételmaradékot eldobni, az mindig valamelyik állatnak jó volt még. A kenyér eldobása - ha az még csak egy falat is volt, - szentségtörésnek számított. A határból hazahozott maradék kenyér, vagy bármely étel, madárlátta volt, azt illet elfogyasztani.

Nagyapám azt mondta, a kenyeret verejtékkel teremtik meg, s az megszentelt földben nő. Különben is a kenyérben Isten teste lakozik.

Nagyszüleim soha nem hagytak otthon, mindig magukkal vittek, ha mindketten kimentek a mezőre. Így történt ez akkor is, amikor búzát vetni mentünk. A búzát zsákba vittük ki szekérral. A szekéren utazást nagyon élveztem. Míg nagyszüleim dolgoztak, a lovakat kipányválták.

Vetőgép nem lévén, a búzát kézzel vetették, mégpedig úgy, hogy nagyanyám és nagyapám hosszú kék kötényt kötött maga elé, annak alsó részét bal kezükbe vették, s abba öntötték a magot.

Az előkészített földön nagyapám indult elől, majd pár lépéssel mellette és ugyan ennyivel mögötte nagyanyám. Széles karmozdulattal, marokból vetették a búzát, s így ment ez mindaddig, míg a búza földbe nem került. Utána a földet egy hengerrel - melyet a lovak húztak - elmunkálták. A munka végeztével keresztet vetettek, „Isten nevében” mondták, s indultunk haza.

A szekér aljában mindig ott volt a kasza, és a sarló. Ha az út mentén, vagy az árokparton alkalmas füvet láttunk, azt nagyapám lekaszálta, vagy nagyanyám sarlóval leszedte, és vittük haza. Otthon nagyapám a tehenek elé vetette.

A búzaszentelés ünnep volt a faluban. A templomból harangzúgás, imádkozás és éneklés mellett körmenet indult a határba. Az egyik búzatóblánál megálltunk, a pap Isten áldását kérte a termésre és az emberekre, majd szentelt vízzel megszentelte a búzatóblát. A többit már a természet végezte.

Nagyapám sokszor aggódva kémlelte az eget, vagy azért, mert nem esett az eső, vagy azért, mert az égen olyan vészjósló felhők gyülekeztek, ami semmi jót nem ígért.

„Meglátjátok ebből jég lesz!” – mondta, s csibuk pipája szája egyik szögletéből a másikba ugrált. Kezét ilyenkor kék köténye alá rejtette, hogy még csak véletlenül se jusson eszébe fenyegetni az eget, mert az Isten káromlással ért fel.

Ha nagyanyám nyugtatni próbálta, az csak olaj volt a tűzre. Ilyenkor az állatok viselkedését hívta bizonyosságul igazá megvédésére.

„Nézétek! A fecskék alacsonyan szállnak, eső lesz.” Ha elhallgattak a madarak, s a macska gyors iramba a pajtába keresett menedéket, a ló kaparta a padozatot, s nyugtalanul nyerített, vihar közeleg - mondta. Ha állt a levegő, és az akácfa levelei remegtek, hamarosan ézengés, földindulás lesz, meglátjátok - mondta. És igaza lett. Pillanatok alatt olyan esze veszett vihar kerekedett, hogy azt gondoltuk itt a világ vége. De aztán milyen gyorsan jött, olyan gyorsan el is múlt, és csodálatos szivárvány hirdette, hogy nem lesz többé vízözön.

Nagyapám ilyenkor fölhúzta a gumicsizmáját és kiment megnézni, hogy tett-e kárt a vihar.

Közelgett az aratás ideje. Nagyapám kézen fogott és határ-szemlére indultunk. Gyalog mentünk. Nagyon szerettem ezeket a sétákat, mert ilyenkor nagyapám mindig mesélt. Hol az állatokról, hol a növényekről. Ismert minden növényt, tudta melyiket szedik gyógyításra, vagy melyik, ami mérgező.

Az állatok gyógyításában is jártas volt. Tudta mit nem ehet a tehen, de tudta azt is, hogy ha a kutya, vagy a macska füvet eszik, miért teszi.

Most megálltunk egy búzatóbla mellett, leszakított egy kalászt, először nézegette, majd megkérdezte, mit gondolok hány szem van egy kalászban. Persze fogalmam se volt róla. Ő se tudta, de azt tudta, hogy abból a pici magból, aminek a vetésénél én is jelen voltam, micsoda kalász fejlődik, és hányszorosát adja.

Aztán a kezébe morzsolta és mondta, kóstoljam meg. Még soha nem ettem addig búzaszemeket, de nagyon finom volt.

Aztán mesélt a vetésről, hogy a magok gyökeret eresztenek, majd kikelnek, szárba szöknek, kalászt növesztenek, végül beérnek. De ahhoz, hogy ez megtörténhessen, az időjárásnak is kedvezőnek kell lennie. No meg az a sok kártevő, ami még fenyegeti a termést! Nem ám úgy van az, mint azt ti városi gyerekek gondoljátok! Csak bementek a boltba és megveszitek a kenyeret. Sok, sok éjszaka alszik kint a növény, míg betakarítható.

Aztán az aratásra is ügyelni kell. Érettnek kell lennie a gabonának, de nem szabad túl érne, mert akkor kihullik a mag. Ha pedig nem érett egészen, nem lesz alkalmas fogyasztásra.

Aztán mesélt a gabona útjáról a csépléstől egészen a malomig. Elmondta, hogy nem csak a búza alkalmas liszt készítésére, hanem a rozs is. Sőt, a rozs nagyon fontos az emberi szervezetnek.

Aztán az árpa, de azt takarmányozásra használják. A kenyérgabonának is van mellékterméke, a korpá, amit szintén takarmánynak használnak, de nagyon finom korpás kenyér is.

Ezek voltak az én iskolán kívüli tanulmányaim. Egyetem az életre.

Aztán az új kenyér. Nagyanyám, már este kovászolt, és hajnalban dagasztott.

Azt mondta, addig kell dagasztani a kenyeret, míg a gerendáról nem csöpög a víz.

Ott álltam nagyanyám mellett, és már nagyon untam, egyre többet lestem föl a gerendára, hogy csöpög-e már. De az Istennek se akart csöpögni, nagyanyám meg egyre csak dagasztotta. Igaz, időnként karjával megtörölte a homlokát, de ez még mindig nem a gerenda volt. Aztán már nem bírtam és megkérdeztem, meddig kell még várni, hogy csöpögjön a gerenda? Nagyanyám fölegyenesedett, már amennyire sajgó dereka engedte, de mindjárt le is ült a sámlira, kötényébe törölte izzadt arcát és homlokát. „Már csöpög” - mondta.

Nagyot néztem, de meg értettem. Nagyanyám meglisztezte a tészta tetejét, keresztet rajzolt rá, letakarta egy szóttessel és kelni hagyta. A kemence következett. Rőzsét rakott a kemencébe, elejére száraz kukoricaszárat, majd elgyújtotta. A tüzet őrizni kellett, hogy egyformán melegedjen a kemence mindenhol. Közben a kenyereket kenyeres kosarakba szaggatta, melyekbe szintén szóttest tett és tovább kelesztette.

Következett a kenyerek bevetése. A kemencéből nem minden tüzet húzott ki, hanem a szélére elosztotta, hogy mindenhol egyformán legyen. Utána vízbe mártott ruhával, mely egy hosszú nyélre volt erősítve, a kemence aljáról a hamut kitörölte, majd bevetette a kenyereket egyenletesen elosztva. Egy idő után a kenyereket kihúzta, vizes kefével átmosta, majd újra vissza-

(Folytatás a következő oldalon)

Nálatok nőnek-e még égigérő paszulyok?

(Folytatás az előző oldalról)

rakta, de más sorrendben. Mikor a kenyerek megsültek, egy-erre a célra készített - padra sorba kirakta. Olyan isteni illat terjengett a levegőben, hogy az ember szájába összeszaladt a nyál. A cicákat is odacsalta a friss kenyér illata, s velem együtt alig várták, hogy ehessenek belőle.

Közben nagyanyám az asztalra kirakta a csuprokat, és egy köcsögbe az aludttejet.

Mikor a kenyér kihűlt annyira, hogy ehető volt, körbe ültük az asztalt, nagyapám levette a kalapját, - amitől egyébként csak ritkán vált meg, - imára kulcsolta kezét és körülnézett. Szó nélkül is értettem, hogy nekem is ezt kell tennem.

Nagyapám pár szóval megköszönte a gondviselést, áldást kért, kezébe vette a kenyeret, a kenyérszelő kést, melynek hegyével keresztet rajzolt a kenyér aljára, s azt mondta „Isten nevében”, s megszegte a kenyeret, majd mindegyikünknek adott egy-egy szeletet. A macskák se maradtak ki.

Soha nem felejttem el, sem a szertartást, sem pedig annak a kenyérnek az ízét. Úgy éreztem akkor, hogy templomban vagyok.

Miután megköszöntük nagyanyámnak a finom uzsonnát, nagyapám föltette kalapját, kézen fogott és elindultunk a szérús kertbe. Egy darabig szó nélkül mentünk, majd nagyapám megszólalt: - Kislányom, ott voltál, mikor azt a pici magot elvetettük, láttad kikelni, szárba szökni, kalászt nevelni. Velünk voltál az aratásnál, a malomba is eljöttél velem. Láttad a mag útját, mit tesz meg míg liszt lesz belőle. Láttad nagyanyádat kenyeret sütni és megkóstolhattad az új kenyeret is. Velünk voltál, megtapasztalhattad, hogy mennyit és milyen keményen kell dolgozni míg egy szelet kenyér az asztalra kerül. De még a munkán kívül, mi mindennel kell megküzdeni az embernek. A természet kiszámíthatatlan erejével, a kártevőkkel. Remélem megtanultad, hogy becsüld az embert, becsüld a munkát. Építhetsz te égig érő palotát, de a mindennapi kenyér itt lent, a földbe terem.

Rácz Lászlóné, Dél-Komárom

Bicsak Zsolt: A karácsony

Egy nap Bobó elment karácsonyi bevásárlásra, mert már december közepe volt. Otthon várták, de órák múltán sem tért haza. Kezdték aggódni a többiek.

- Hopp, egy teherautó, de hát itt nem szoktak járni! - szólalt meg Hülli.

- Ott viszik Bobót! - szólott Tódor.

- Most mi lesz? - kérdezte Dömper. -Jó! Gondolkozzunk. - tette hozzá.

Kutattak az emlékeik közt és mivel a teherautó a komáromi állatkereskedésé volt, rájöttek, valószínű oda vitték a barátjukat. Rögtön indultak is a reptérre, de Bobó gépét lekésték, így a következővel utaztak. Miután leszálltak Magyarországon, indultak is Komáromba, hogy megkeressék Bobót. Göröngyös utakon haladtak, de a végén megérkeztek céljukhoz. Az állatkereskedésben bezárták őket Bobótól nem messze egy ketreche, kettő-

jük közt, pedig két hörcsög volt. Összeismerkedtek a két hörcsöggel Pocokkal és Kókusszal, akik tudtak egy kivezető utat, ahol már korábban is megpróbálták a szökést, de mindig elkapták őket. Hatan talán több sikerrel járhatnak. Rövidesen ők hatan is nekivágtak a szökésnek. Mire

nagy nehezen kijutottak a ketrecből a két hörcsög már hívta is őket egy egérlyuknál is kisebb lyukhoz. Mikor átpréselték magukat a lyukon egy valóságos folyosót láttak maguk előtt. Hamar kijutottak innen is, de csak most kezdődött az izgalom. Egy csomó ember már üldözte őket, némelyiküket majdnem el is kapták, viszont megbotlottak egy összegyűrt papírban, a papír egyre inkább már egy guruló golyóra hasonlított, amiben csak gurultak és gurultak egyfolytában, amíg falnak nem ütköztek. A fal mellett egy ember majdnem el is rúgta őket. Rájuk csapódott egy háló, de onnan is gyorsan kiszabadultak, mivel a két hörcsög gyorsan szétrágtá az egészet. Futottak a ketrecekhez és megkértek egy egeret, vonja magára a figyelmet. Innen már minden könnyebben ment. Sikerült kijutniuk a

kereskedésből, majd mentek amerre láttak. Eljutottak a Csillag lakótelepig és az egyik utcában találtak maguknak szerető gazdákat ahol boldogan telt a karácsonyuk.

Bicsak Zsolt

Feszty Á. Ált. Isk. Dél-Komárom

A nagy, de buta oroszlán

Az oroszlán egy nap vígan ízlelgette édes kis gazellája húsát, mikor arra ment az elefánt és így szólt:

- Miért eszed meg azt a szegény állatot, mikor a testvérünk?

- Hát az meg hogy lehet? - kérdezte az oroszlán - hiszen én oroszlán vagyok, te elefánt, ő pedig gazella.

- Hát úgy, hogy mind a hárman állatok vagyunk - mondta az öreg és bölcs elefánt.

Az oroszlán pedig azóta is az állatok királya, viszont még mindig olyan buta, amilyen akkor volt.

Nagy Tünde

Feszty Á. Ált. Isk. Dél-Komárom

Nagy Tünde: A szomorú dicsőség

Viki kirohant az udvarra, hogy megnézzze a postaládájukat, jött e valamilyen levél. Ahogy gondoltam! - mondta.

Szokás szerint egyetlen egy levél volt a postalárában. Az ő nevére címezték. Kivette és olvasni kezdte.

Szia Viki! Meghívást kapsz egy lóversenyre, melyet 20-án rendeznek meg a pesti lóversenypályán. Számítok rád! Üdvözlettel: az oktatód.

- Anyu, anyu! - rohant le üvöltözve a lépcsőn - meghívtak egy lóversenyre!

- Szó sem lehet róla csillagom - mondta haragosan az anyukája. - Tudod, hogyan törte el a kezét a bátyád.

- De... anyu, ez nagyon fontos! - fogta könnyörgésre Viki.

- Nem lehet! - vágta rá az édesanyja.

A lány sértődötten ment föl a szobájába, és bevágta maga mögött az ajtót. Azzal bedőlt az ágyába. Miközben azon gondolkodott, hogyan győzze meg szüleit, valaki kopogott.

- Ki lehet az késő délután? - gondolta Viki.

A lószállító volt. Kedvenc lovát vitte el, Galoppot és azt üzenete, hogy Vikinek el kell indulnia holnap délelőtt, mert csak akkor ér oda időben.

Az anyukája ekkor már csak kicsit ellenezte a versenyzést. Amint Viki ezt meghallotta, gyorsan összepakolt és már útra készen állt az ajtóban.

Édesapja vitte el. Mikor odaértek, pont a lány lovát csutakolták és járatták.

- Két óra múlva kezdődik a verseny. A lovak a küzdelemre készen állnak, készüljön föl minden zsoké! - jelentette be a hangosbemondó. A két óra úgy elröppent, mint a pinty. Viki apukája megkérdezte: - Minden rendben? A lány bólintott:

- Igen apa. Vigyázok magamra, ne aggódj! - Édesapja nyugodtan ölelte át.

Már a startnál álltak, mikor a 15 éves Viki lova furcsán zihálni kezdett. Ez a ló első versenye.

- Most mi lesz?

Elvitték Galoppot és helyette egy Angol telivért adtak neki. Gyönyörű pej, sárga szőrű.

- A verseny kezdődik! - mondta a hangosbemondó.

Kinyíltak a kapuk, s az összes ló vágatni kezdett, a közönség pedig ujjongott. Az egyik zsoké majdnem leesett a lováról. Izgalmas verseny volt. Végre mindenkinek nagy kő esett le a szívéről. Az első három versenyző, köztük a legfiatalabb, beért a célba.

Viki élete első versenyén, második helyezést ért el, és úgy örült, mint még soha.

Megkapta az érmet, a ló is a nyakába a virágszalagot. A közönség pedig még mindig tombolt. Fiatal versenyzőnk meglátogatta a beteg lovát az elkülönítő rendelőben. A 15 éves zsoké örömkönnnyekkel ért haza. Az édesanyja átkarolta:

- Jaj, kislányom, hogy én mennyire aggódtam érte! - mondta könnyezve. De Viki odabújva anyukájához mégis azt gondolta, hogy saját lova nélkül nem érdemli meg a dicsőséget.

Feszty Á. Ált. Isk. Dél-Komárom

Szikszai Zsófia: Sirlin és a nagy baj

Sirlin egy nap nagyon koszos lett, mert éppen Aramisszal hempergett. Kimentem a lovakhoz és odakiáltottam papának:

- Papa segíts!

- Miért? - kérdezte ő.

- A lovak nem akarnak bejönni - válaszoltam.

- Jó, mindjárt megyek - jött a válasz a papámtól.

Ahogy a papa szólt Aramisznak, ő uccu neki vesd el magad, akkorát ugrott, hogy ettől Sirlin is nekiindult. Olyan nagy ugrásokkal, hogy a legyek csak úgy potyogtak le a hátáról. S végül a nagy bohóckodás közben megtörtént a baj!

Sirlin olyan nagyot ugrott - miközben nem figyelt a körülötte található dolgokra -, hogy beverte a lábát. A hirtelen fájdalomtól Sirlin összeesett. Papa, anya, Kata és én gyorsan hozzászaladtunk. Kata miközben megfogta Aramiszt hozzám fordulva a vállamra tette a kezét és azt mondta:

- Megértem, hogy mennyire fáj neked az, hogy Sirlint baleset érte. Jól esett az együttérzése.

Közben anyáék felhívták az állatorvost, aki hamarosan meg is érkezett. Mindannyian nagyon aggódtunk Sirlinért.

Másnap anyáék hívtak lovagolni, de nem volt kedvem hozzá. Csak Sirlin járt a fejemben, vajon mikorra gyógyul meg a sérülése. Anyu addig kérlelt, hogy menjek velük - nem akarta, hogy egész nap szomorkodjam -, hogy végül mégiscsak elmentem velük terepre Májgolddal. Amikor visszaérkeztünk a lovaglásból papa éppen a lószállítóra vezette fel Sirlint. Be kellett vinni őt az állatkórházba. Odarohantam hozzá és nagyon sírtam. Papa megnyugtatót, hogy csak pár napról van szó és Sirlin hamarosan hazajöhet. Anya közben

felhívta apát. Apa délután elvitt magával vadászni. Ültünk ott öt órát, láttam sok szarvast, őzet és lőttünk hat fácánt is. Ezeket hazavittük, hogy anya finom levest tudjon főzni belőlük Karácsonykor. Nagyon elfáradtam.

Másnap, amikor felkeltem anya és Kata már a lovaknál voltak. Nekem nem volt kedvem odamenni, hiszen Sirlin nélkül számomra üres volt a lovarda. Inkább visszafeküdtem még egy kicsit pihenni és közben arra gondoltam - vajon Sirlin mit csinálhat most. Biztosan hiányoztam neki. Elaludtam és álomban újra együtt száguldoztam Sirlinnel át a mezőn. Majd ő lefelé esett egy kicsit, miközben én a hasamon feküdve a tájban gyönyörködtem. Majd hirtelen felriadva észrevettem, hogy már este van és mindenki alszik a saját ágyában. Nagyon hiányzott nekem Sirlin. Felkeltem és odatettem egy levelet apa éjjeli szekrényére és elmentem.

Reggel mikor felébredtek csak a levelet találták helyettem. Mindenki nagyon megijedt, de apa felolvasta a levelet:

Kedves Család!

Elmentem a lovakhoz. Sirlin boxában leszek, ott alszom. Ne pánikoljatok! Zsófi

Éppen a szalmába fúrtam magam, hogy ne fázzak, amikor hangos nyerítésre lettem figyelmes. Biztosan csak képzelődöm - gondoltam -, amikor újra meghallottam a nyerítést. De hiszen... Hiszen ez Sirlin! Kiugrottam a boxból és rohantam a kapu felé, ahol már papa mosolyogva vezette. Odarohantam hozzá, átöleltem a nyakát és örömben sírtam. Végre hazajöttél, már nagyon vártalak!

Feszty Árpád Általános Iskola

„Ami lényeges, az a szemnek láthatatlan!”
Beszélgetés Gaál Lászlóval

(Folytatás a 3. oldalról)

Számomra a hit egy kegyelem, egy megnyugvás. Erre egy kedves történetem is van. Egyszer egy iskolában lopásról értesítettek a tanítót. A tanító 30 botütést ígért a tolvajnak. Nem találták meg az eltűnt uzsonnát, míg végül minden szekrényt átnéztek. Ekkor egy kislány szekrényében meglelték a szalámis kiflit. Ennek a gyermeknek meghaltak a szülei, idős nagyanyjától járt be messziről minden nap egy tanyáról. A tanító kihívta a gyermeket a katedrára, majd a saját tenyerét kezdte el keményen botozni. Majd, amikor kimérte a megsabott botütést a saját tenyerére, megsimogatta a gyermek fejét, helyére küldte azzal, hogy soha többet ne csináljon ilyen dolgot.

Ilyenkor az ember megismeri a kegyelmet. A megnyugvás az, hogy bármennyire is durva a világ, mégis csak van szeretet, az ember a lelke mélyén jó. Amikor ezt megérzi, az már hit.

V.Cs.: *Fiatal, kezdő lelkészként miként fogadott téged a gyülekezet?*

G.L.: Van nálunk egy mondás. A parókia falai üvegből vannak. Tehát a lelkészeiről mindent tudnak. Ami nem baj, hiszen én is csak egy ember vagyok. Nagyon jó gyülekezetünk van, jól fogadtak itt Komáromban, és a szórványban is, ahová kimegyek.

Itt a Felvidéken a reformátusság szinte együtt jár a magyarsággal is. Van is egy jó mondás erre: Az Úristen amikor református-

nak hívott el minket, akkor jókedvében még magyarnak is teremtett bennünket!

A fiataloknak most azt kell újra megtanulni, hogy hogyan kell újra hinni. Most vagyunk azon a ponton, hogy vissza kell fordulnunk az Atyához. Erre kell tanítsuk a fiatal nemzetet.

V.Cs.: *Milyen hobbyd van? Mit szeretsz?*

G.L.: Három nagy kedvencem van. A horgászat, a vadászat és a színpad.

V.Cs.: *Üzensz valamit a gyerekeknek?*

A fiataloknak szánt üzenetem a Kis herceg írójától származik. „Igazán jól csak a szívével lát az ember. Ami lényeges, az a szemnek láthatatlan!”

Ne a szemükkel nézzenek, hanem a szívükkel is. Azaz, hogy merjék önmagukat adni, találják meg azt a területet, ami igazán érdekli őket és teljesítsék be vágyaikat. Tanuljanak, állják meg a helyüket. Assisi Szent Ferenc szavaival: „Szeresd Istent, és csináld azt, amit akarsz!”

Nagyon fontos, hogy a fiatalokat jó dolgokra ösztönözzük, hiszen ők a hidak. Hidak a múlt és a jövő között. Ezen a hídon kell vinni mindent, ami arra érdemes. S ez nem más, mint a türelem, a megbocsájtás, a szeretet, a megértés, az odafigyelés, és az ilyen dolgok. Ez a legfontosabb.

Vizeli Csaba

Glenn Murphy:
Globális felmelegedés

Mi a globális felmelegedés? Mit jelent számunkra? Mit teszünk, mit tehetünk? A szüleid, a barátaid, a különböző tévé- és rádióműsorok beszélnek róla, de valójában mit is jelent a globális felmelegedés? Ez az információkban gazdag kötet, sok száz képpel, illusztrációval mutatja be ezt a folyamatot, s mindazokat a megoldásokat, amelyekkel lassíthatjuk, illetve csökkenthetjük a bolygónkat fenyegető globális veszélyeket.

Horgas Béla:
Sétikáló

Sétikáló, a boszorkányos, ernyős, kulcsos tündér álmodik éppen – de mit? Egy új mesét, ami nincs benn a könyvben? Egy új találkozást? De kivel? Talán bizony veled? Ha olvastad történeteit és megszeretted, még folytatásokat is elképzelhetsz Kacsinderrel és Kredencékkel és Száj-tátival és Elemőzsiással és Emmával – és

végül és elsősorban azzal, akivel még soha, senki, mert te találod ki, Sétikáló nyomaiban sétikálva... Kedvhozóként álljon itt egy versike a könyvből, ami nem is verses könyv, csak vannak benne versikék:

Alsó-felső

Az egyik sétikálni,
a másik fejen állni
szeret,
a harmadik meg
fogócskázni veled,
vagy bármi
fára mászni, falra nem,
kilesni a végtelen
éppen itt és most
felfeslő,
alsó-felső réseit,
a negyedik
fölfordított ladik
hátán elheverve,
fényfelhőkről feledkezve
kitalálni s föltalálni:
meséket szeret.

Kiss Attila:
Gesta Avarorum
Elveszett krónika

Az Altináj és a Medveszív írójának új könyve az avarok történetébe avatja be olvasóit – ifjút és felnőttet egyaránt. A Képes Krónika mintájára készített különleges kötet egyszerre hiteles történelmi tábló és képeskönyv, mely a Kárpát-medencében évszázadokig élő avar népcsoport – sokak szerint elődeink – valós története. A képzeletbeli krónikás, Allogenész köpönyegébe bújva Kiss Attila időutazásra invitálja olvasóit, melyből kiderül: Az elveszett krónika a magyar köztudatból tűnt el...

A szerző szavaival: „... csupán a forrásokat kellett felkutatnom, hogy megtaláljam. Nézzétek hát a képeket, és olvassátok érdeklődéssel az immáron megtalált krónikát, mely az avarok történetéről szól!”

.....

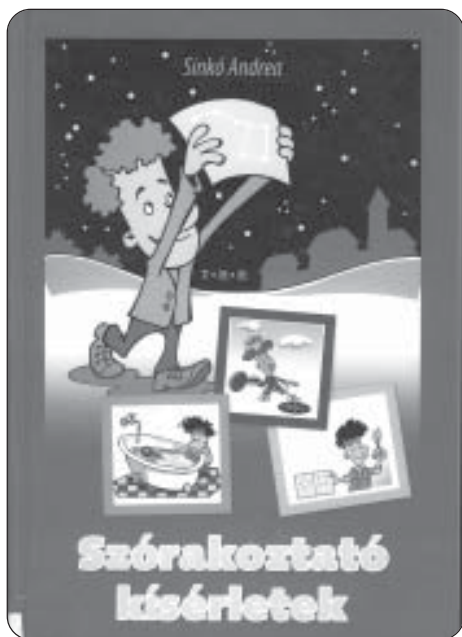
Hayao Miyazaki:
Chihiro Szellem-országban

Chihiro, a tízéves, önféjű kislány meg van győződve arról, hogy az egész világ körülötte forog – épp ezért képtelen belenyugodni abba, hogy szüleivel új városba költözik, és csalódottságát meg sem próbálja leplezni az utazás alatt. Amikor az erdőben eltévedve egy különös zsákutca végére érnek, a kis család rábukkan egy sötét alagútra, amelynek másik végén szellemváros fogadja őket. Az üres utcákon feje-

delmi lakomától roskadoznak az asztalok: az éhes szülők mohón a finom ételekre vetik magukat, ám hamarosan disznóvá változnak, ekkor a városban felbukannak a valódi vacsoravendégek. Az eldugott mesevilág lakói ősi istenek és más csodalények, uralkodója pedig Yūkaba, a gonosz boszorkány. Chihiro csak akkor mentheti meg szüleit, ha hasznossá teszi magát Szellemországban és munkát talál magának a banya hatalmas fürdőházában.

.....

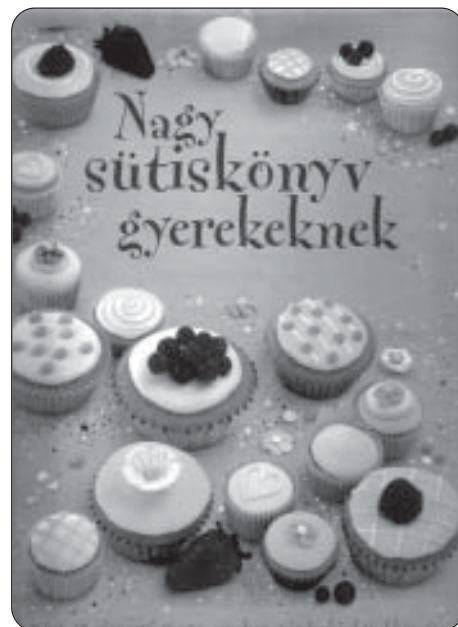

Sinkó Andrea:
Szórakoztató kísérletek

Föld, víz, tűz és levegő – a régiek ezeket tartották a négy őselemnek, azaz minden létező dolog alapvető alkotóelemeinek.

Az archaikus kor emberének és a kisgyermek világlátásának hasonlósága abban gyökerezik, hogy számunkra az emberi életet a szintén élőnek tekintett elemek veszik körül: a levegő, a nap, a víz, a föld, s mindannyian az élet örök újjászületésének részesei. Föld, víz, tűz és levegő – ez a könyv kísérleteket fűz a négy őselemhez, „dolgozik” velük, hogy jobban megismerjétek őket. Bízva abban, hogy amit a Kisherceg rókájától tanultunk („Az idő, amit a rózsádra vesztegetél: az teszi olyan fontosá a rózsádat!”), az idő, amit a kísérletekre vesztegetünk, még fontosabbra teszi számunkra a földet, a vizet, a tüzet és a levegőt.

.....

Patchett, Fiona:
Nagy sütitkönyv
gyerekeknek

Ki tud ellenállni a sütőből frissen kikerült kenyérnek vagy almás pitének? Az otthoni sütés sok örömet és vicces pillanatot okozó elfoglaltság. Sokkal jobb, mint gyárilag elkészített rágcsálnivalókat enni, különösen, hogy így biztosan tudod, mit eszel. Ez a könyv a diós csokikockától az áfonyás krémsajttortáig mindenki számára könnyen elkészíthető recepteket tartalmaz, amelyeket a legjobb eredmény elérése érdekében különböző hasznos tanácsok is kísérnek. Ötleketek ad ahhoz, hogy milyen hozzávalókkal lehet változatosabbá tenni a süteményeket, milyen töltelékkel izesítsuk és hogyan díszítsuk őket.

Osztálykirándulás a tanulók élménybeszámolója alapján

Az ácsi Jókai Mór Általános Iskola 3-4. osztályos tanulói Budapesten kirándultak.

„Először a Budai Vár káprázatos Mátyás templomába látogattunk el” – írta Nagy Bernadett. „A templomban látott szarkofágot Mikola Ferenc készítette” – folytatta Köteles István.

„A Halász-bástya bámulatos tornyaitól lélegzetelállító látvány tárult elénk” – Szalóki Emília szerint, aki így folytatta: „...de mégis a legérdekesebb a Természet-tudományi Múzeum volt.” „A fejünk felett lógó hatalmas barázdás bálna csontváza fogadott bennünket” – csodálkozott Skuba Kinga.

„A Predátoroknál sok kitömött állatot láttunk. Mindegyikhez tartozott valami érdekesség, vagy játék, pl.: a krokodiloknál egy gombnyomásra láthattuk, hogyan szerzi meg a zsákmányát. Majdnem bekapott bennünket!” – lelkesedett Liszкаи Ricsi. „Állat tappancsokba bújva versenyt

futottunk. A kígyó szemével láthattunk, a memória játékot békákkal díszítették.”

„A Természetbúvár teremben közös beszélgetés során csodálatos dolgokat tudtunk meg az állatvilágról. A foglalkozás végén minden állatot a kezünkbe vehettünk. Sőt, a titkos szekrénybe benyúlva érdekes dolgokat találtunk. Nagyítóba nézve megláttuk a legapróbb élőlényeket is” – fűzte hozzá Horváth Gréta.

„Nagyon élveztem azt a termet, ahol a lábunk alatt üveg padló volt, és alatta látható volt a tengerfenék a korallzátonyok állataival, növényeivel. A falba épített akváriumban a változatos, érdekes halak mozgó korallok között úszkáltak” - emlékezett vissza Szakács Klaudia.

„A sok kitömött állat közül a mamut volt a legnagyobb. Hatalmas volt a Noé bárkája. Hihetetlen, hogy mennyi állatot fogadott be a hajójába” – fűzte hozzá Horváth Gréta.

„Sok dolgot láthattam itt, sőt meg is foghattam, nézhettem a szárazföldi- és víziállatokat, rovarokat, lepkéket. Bebújtunk a nagy barnamedve mancsai közé” - egészítette ki Sás Csilla.

„...De emellett élő pók is volt! Működő élőlények! Krokodil, béka, húsevő virág!” – kapcsolódott be Mészáros Kata. Horváth Fanni a dinoszauruszokat említi; „Nagyobbak voltak nálunk.”

„Mielőtt hazafelé indultunk, vettünk egy kis ajándékot szeretteinknek” – összegezte Kelemen Krisztina.

„Útközben a Mc Donald's-ban a fagy után csúszdázhattunk a játszóházban. Annyira tetszett minden, hogy már most visszavagyok!” – lelkesedett Kutak Léna.

„Remélem, a családdal is eljövünk ezekre a bámulatos helyekre!” - fejezte be írását Szalóki Emília.

Jókai Mór Ált. Isk. Ács

Énekeltünk, tudóskodtunk, táncoltunk

2009 januárjában ének tanárunk, Aliz néni kezdeményezésére beneveztünk a Közép-dunántúli Regionális Pedagógiai Intézet által meghirdetett „Komplex Ének-zenei Műveltségi Vetélkedőre.”

Két három fős csapatunk, nevezetesen „A bolygó hollandik”, (Nagy Zsófia, Kiscsatári Zsófia és Kiss János), valamint a „Violin trió” (Ósz Fanni, Oszlanci Zsófia és Kelemen Flóra) két, levelezős fordulóban mérte össze előzetesen tudását a versenybe benevezett 24 csapattal. Az írásbeli feladatok zenei műveltségünkkel kapcsolatos zeneelméleti, zenetörténeti kérdéseket tartalmaztak. De voltak a kreativitásunkat próbára tevő, „alkotói vénát” igénylő feladatok is.

A régiós döntőbe összesen 16 csapat jutott be, köztük mi is. Fejér és Veszprém megyéből érkezők között kakukktójásként mi képviseltük csupán Komárom-Esztergom megyét.

A döntő helyszínéül az iszkaszentgyörgyi Amadé-, Bajzáth-, Pappenheim kastély szolgált.

A feladatok változatosak voltak, énekelnünk kellett, különböző hangszeres tagjait méret szerint sorba rendeznünk, zeneszerzők műveit felismernünk. A leg-

nagyobb kihívást azonban a két-három perces palotás tánc jelentette, amelyre előre készülhettünk. Másodállásban koreográfusunkká fogadtuk tanárainkat, így kialakult a végleges koncepció melyhez Gábor Klára nénitől kaptunk korhoz illő ruhákat.

Nagyszerű, jó hangulatú (iskola nélküli!!) napunk volt, ahonnan kellemes élményekkel távoztunk, tudva, hogy a régió 15 legjobbja között hetedikek vagyunk.

Petőfi S. Ált. Isk. Dél-Komárom

Felkészítő tanárunkkal, Aliz nénival

„Iskola a természetben” az ácsi Jókai Mór Általános Iskolában

Kis és nagy diákjaink ebben az évben is izgatottan várták a már hagyományossá vált, 2009. május 27-28-29-én kilencedik alkalommal megrendezett „Iskola a természetben” napokat.

Mi, pedagógusok, fontosnak tartjuk, hogy rohamosan változó világunkban tanulóink megismerjék és megszeressék a természetet. Ahhoz, hogy igazán közel kerüljenek hozzá, saját szemükkel kell látniuk az erdő-mező növényeit, saját fülükkel kell hallgatniuk az ott élő állatok zajait, neszeit. Meg kell érinteniük, meg kell tapasztalniuk az őket körülvevő világot. Ezekon a programokon a gyerekek nemcsak friss, tiszta levegőn tartózkodnak, nemcsak hosszabb gyalog- és kerékpártúrát tesznek, hanem sok hasznos tudásra is szert tesznek, amely szorosan kapcsolódik természetismereti és történelmi tanulmányaikhoz, gazdagítja néprajzi ismereteiket, elmélyíti szülőföldhöz való ragaszkodásukat.

Rendezvényünket előkészítő nappal kezdtük és ellenőrző, értékelő nappal zártuk. Május 28-án a Szivattyú-ház és a gázló térsége, másnap pedig az Ácsi erdő szolgált helyszínül. Diákjaink csoportonként járták be a különböző állomáshelyeket. Csütörtökön, „Örökségünk napján” változatos és gazdag programok vártak a gyerekekre. A római kor emlékeivel ismerkedtek, kipróbálhatták honfoglaló őseink fegyvereit, láthatták az aratás során régen használt eszközöket. Meséltünk nekik arról, mi volt a lovak szerepe a mindennapokban, pónit simogathattak. Tanultak arról, milyen hajóalmok működtek régen a Dunán. Természetes élőhelyén láthattak, tanulmányozhattak fűzfagombát, galagonyát, mocsári íriszt, feketenadálytót, réti boglárkát, mezei iszalagot és még folytathatnánk a felsorolást. Később megtanulták, és örömmel játszották a „kondázás” néven ismert népi gyermekjátékot. Ezután kíváncsian vetették bele magukat a 8000 éves rovásírás rejtelmeibe. A nap legfőbb érdekessége a tutajozás volt. Minden bátor önként jelentkező kipróbálhatta. A csütörtöki délutánt fáradhatatlan nebulóink kérésére számháborúval zártuk.

A pénteki napot „Az erdő napjának” kereszteltük. Először egy favágást nézhettek végig a diákok, amit élénk érdeklődés kísért; tanulmányozták az évgyűrűket is, hogy megállapítsák, hány éves volt a fa. Az Ácsi Vadásztársaság képviselői trófékkal bemutatták, ismertették, jellemezték a környezetünkben élő vadállományt, beszéltek a vadgazdálkodásról. Ezután madárhangokat figyeltek meg, ismertek fel a gyerekek, majd az ácsi Természetjáró Bakancsos Klub által felállított akadálypályán kellett végighaladni mindenkinek. Ez bátorságot, ügyességet igénylő feladat volt. Utuk során összegyűjtötték a kirán-

dulók által eldobált szemetet. A hulladékgyűjtéssel kapcsolatos állomáson megismerték a hulladék pontos fogalmát, beszélünk az újra és - felhasználásról. A szelektív hulladékgyűjtés alapelveit szem előtt tartva szortírozták az általuk összegyűjtött szemetet. Fontosnak tartjuk, hogy diákjaink felismerjék a természet által nyújtott értékeket, óvják, vigyázzák azokat, hogy megőrizhessék az utókornak.

Útjuk során a gyerekek megismerkedtek az erdő aljnövényzetével, s az erdőben fellelhető csodálatos pillangókkal. Az utolsó állomáson a turistajelek szerepét, fontosságát tanulmányozták. A felsős tanulók mindkét nap szorgalmasan jegyzeteltek „Iskola a természetben” felirattal ellátott füzetecskéjükbe. Hazafelé néhány csoportnak meg kellett küzdenie az időjárás viszontagságaival egy hirtelen jött nyári zápor erejéig.

És még nem ért véget a nap... Este mindenki kedvére szurkolhatott a várva-várt tanár-diák kézilabdameccsen. A mérkőzés után iskolánk igazgatója kihirdette azoknak a tanulóknak a névsorát, akik kiváló tanulmányi munkájukért, szorgalmukért, közösségi munkájukért részt vehettek a június 3-ai budapesti jutalomkiránduláson. Estére tábor tüzet szerveztünk, de az időjárás nem volt hozzánk kegyes. Mi mégsem búslakodtunk, hanem a tornateremben folytattuk az estét, körbeültünk, mécseseket gyújtottunk és este tízig mindenki vendégünk volt egy vidám közös éneklésre. Jó volt látni, hogy a kisebb gyerekekért érkező szülőknek, a színjátzó próbájukat befejező régi diákjainknak is kedve támadt még egy kicsit közénk ülni és velünk együtt énekelni. Tíz óra után fáradtan, de sok-sok élménnyel, tapasztalattal gazdagon indultunk haza. Úgy éreztük, méltó módon fejeztük be rendezvényünket.

Ezúton fejezzük ki köszönetünket mindenkinek, aki segítette az állomásokon előadásával vagy kétkezi munkájával. A móka, vidámság, a szabadban elfogyasztott paprikás krumpoli, a frissen sült lángos csalogató illata immár elmaradhatatlan kellékei ezeknek a programoknak. Jelenlegi és volt diákjaink szülei, nagyszülei, a különböző intézmények, vállalkozások is mindig szívesen és önzetlenül segítenek. Külön köszönet illeti meg iskolánk igazgatónőjét, Nagy Ferencnét, aki a rendezvény körüli szervezési teendőik jó részét végezte és Cselovszki Jánost, aki a tervezéstől a megvalósításig magára vállalta a koordinálást.

Úgy gondolom, tanár és diák egyaránt úgy érezte, ennek a rendezvénynek múltja, jelene és jövője van.

Simon Miklósné Ács, Jókai Mór ÁI. Isk.

A csíksomlyói búcsújáráson

Pünkösöd szombatján, 2009. május 30-án, közel fél millióan gyűltek össze az úgy nevezett - Kis-Somlyó és a Nagy-Somlyó domb közti - Nyeregben, hogy részt vegyenek a hagyományos csíksomlyói búcsún, amely székelyek, csángók és mára már az összmagyarság egyik legnagyobb vallási ünnepe.

Az idei búcsú egybeesett a gyulafehérvári püspökség alapításának 1000., illetve a ferences rend fennállásának 800. évfordulójával. A ferences rend által fenntartott Mária-kegytemplom alapítása a XIV. századig nyúlik vissza. A teljes búcsú elnyerését 1444 óta engedélyezte a Pápa Csíksomlyón, míg a Pünkösdszombati búcsú szokása 1567-re nyúlik vissza, amikor is a katolikus székelyek győzedelmeskedtek János Zsigmond felett.

Az ősi Mária-kegyhely messzi tájakról is vonzza a híveket, sokan több napon vagy héten keresztül át zarándokolnak, hogy Pünkösöd szombatjára elérkezzenek a Nyeregbe.

A csíki-medence falvaiból hajnali órákban indulnak a hívők – gyermek és öreg egyaránt –, hogy a mise kezdetére gyalog érjenek fel a domboldalra. A különböző falvak zarándokai „keresztaljákba” rendeződnek, és meghatározott sorrendben vonulnak fel a Nyeregbe.

A keresztalják szokásos menetét – amely történelmi hagyományokra tekint vissza – a gyergyófalusiak nyitják, és a csángók zárják.

Még az idej, igen rossz időjárás sem tántoríthatta el a Kárpát-medencéből érkező zarándokokat, hogy egy közösségben vegyenek részt a csíksomlyói búcsú ünnepén.

A búcsú ünnepélyes nagymiséje délután fél 1 órakor kezdődött.

A szentmisét idén Dr. Bábel Balázs kalocsa-kecskeméti érsek mutatta be, az ezer éves gyulafehérvári főegyházmegye jelen lévő papságával, főpásztoraival, valamint a házigazda ferences atyákkal.

A szentmise a pápai, a magyar és a székely himnuszok eléneklésével zárult. Ezt követően – szinte már menetrendszerűen – megindult az esőzés, így a zarándokok hada, hosszú rendezett sorokban, de igen gyorsan ereszkedett le a hegyről.

Jobb idő esetén egyes keresztalják és zarándokok fennmaradnak a Nyeregben. Sokan virrasztással töltik az egész éjszakát, hogy aztán Pünkösöd vasárnapjának reggelén a felkelő nap első sugaraiban fürödhessenek és köszönthessék a Szentlélek eljövételét.

Pünkösöd vasárnapján is több tízezer vesznek részt az ünnepi szentmisén, amelyet szokás szerint a Csíksomlyói Mária-kegytemplomban tartanak.

A templom legértékesebb kegytárgya a „Napbaöltözött Asszony”. A XVI. század elejéről származó reneszánsz Mária szobor a 2,27 m-es magasságával a világon ismert kegyzobrok legnagyobbika.

Néhány évvel ezelőtt bátyám, Ádám is részese lehetett annak a musicalnek, amit itt, Csíksomlyón mutattak be „A napba öltözött lány” címmel. Néptáncosként egy egész hetet tölthetett a Hegyen a Magyarock Dalszínház csapatával, több székely néptáncsoporttal és hírességekkel. Sokat mesélt róla, azóta vágytam arra én is, hogy eljussak erre a szent helyre.

Az idő nem volt kegyes hozzánk, mégis csak jó emlékeim vannak erről a napról, a búcsúról, a szentmiséről, a hegyi gyónásról, a székely fiatalok kitartásáról.

Monostori Kristóf,
Petőfi S. Ált. Isk. Dél-Komárom

